

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 และเพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานหรือรักษาการในตำแหน่งต่อไปนี้ ในปีการศึกษา 2549 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำนวน 121 คน ครูวิชาการ จำนวน 121 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 121 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 363 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือของ วรเชษฐ์ จันทร์ภิรมณ์ (2546 : 81-92) มาปรับปรุง โดยมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการ ความหมายและขอบข่ายของงานวิชาการ หลักการบริหารงานวิชาการ กระบวนการบริหารงานวิชาการ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ได้แก่ การกำหนดรูปแบบของคำถาม โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำรา และศึกษาจากแบบสอบถามในงานวิจัยของบุคคลอื่น ที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการให้ข้อเสนอแนะแก้ไข

3. สร้างและปรับปรุงแบบสอบถามฉบับร่าง ตามขอบเขตและโครงสร้างที่กำหนดไว้โดยแยกออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบบรรยาย ให้เลือกตอบ ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ โดยใช้วิธีเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ตามขอบข่ายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในภารกิจงาน 4 ด้าน จำนวน 80 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างเสร็จแล้วเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามกลับมาแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความครอบคลุมของภาษาเนื้อหา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของเครื่องมืออีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะส่งเครื่องมือไปทำการทดลองเก็บข้อมูล

7. นำแบบสอบถามกลับมาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าความเชื่อมั่นด้วยการนำไปทดลอง (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยและขออนุญาตนำไปใช้กับกลุ่มวิจัยก่อน

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านทดลองเก็บข้อมูลและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ จากนั้นนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยมีจำนวน 1 ฉบับ มีรายละเอียดของแบบสอบถามทั้งหมด 2 ตอน

1. การศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด

2. การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นวาระและประเด็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ และบันทึกผลการประชุม จากนั้นทำการสังเคราะห์ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ (ดูได้ในภาคผนวก จ)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

3. ส่งแบบสอบถามในช่วงสิ้นเดือน พฤศจิกายน โดยแนบหนังสือขออนุญาตและขอโรงเรียนให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พร้อมแนบหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นการส่วนตัวของผู้วิจัย จัดส่งพร้อมกันและรับแบบสอบถามเจ้าตนเองในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน 2549

4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่รับคืนมา ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 363 ชุด จากการจัดส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 363 ชุด คิดเป็นจำนวนร้อยละ 100

5. ออกหนังสือเชิญประชุมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 29 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ณ โรงเรียนทองสวัสดิ์วิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 และได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ในหัวข้อแนวทางการบริหารงานวิชาการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผล และการนิเทศภายใน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบถ่วงดุล โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้ คือ แจงให้ทราบ ผลการสำรวจปัญหาและข้อเสนอแนะจากนั้นให้ที่ประชุมพิจารณาหาแนวทางการบริหารงานวิชาการ พร้อมกับบันทึกการประชุมและสรุปผลการประชุม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดระเบียบของข้อมูล แล้ววิเคราะห์ ข้อมูลโดยประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อ รายด้าน ซึ่งใช้เกณฑ์การให้คะแนนและใช้เกณฑ์การตัดสิน ค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ คือ มีปัญหาน้อยที่สุด มีการปัญหาน้อย มีการปัญหาปานกลาง มีการปัญหา มาก และมีปัญหามากที่สุด โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ (อ้างใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2547 : 141-143) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 เป็นปัญหาพอ

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 เป็นปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 เป็นปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 เป็นปัญหามากที่สุด

2. ข้อมูลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้สังเคราะห์ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยให้ที่ประชุมสรุปผลแนวทางการบริหารงานวิชาการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามประเด็น ในวาระการประชุม แล้วนำมาสรุปเป็นภาพรวมของแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียน เป็นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดทำตาราง และอธิบายตารางเป็นความเรียง